

pensioenfonds medewerkers apotheken

Financieel Crisisplan PMA

Inhoudsopgave:

Inleiding	2
1. Definitie van het begrip “crisis” bij PMA	2
2. Welke risico’s kunnen ertoe leiden dat het fonds in een crisissituatie komt.....	3
3. Bij welke beleidsdekkingsgraad kan het fonds zonder korten niet meer herstellen?.....	4
4. Welke sturingsmiddelen heeft het pensioenfonds ter beschikking, hoe realistisch is de inzet van deze sturingsmiddelen en wat is het verwachte financiële effect	6
5. Evenwichtige belangenafweging.....	8
6. Besluitvorming	9
7. Communicatie met belanghebbenden	9
8. Evaluatie en wijziging van het crisisplan	9

Inleiding

In dit financieel crisisplan¹ is vastgelegd hoe het bestuur van PMA (Bestuur) verwacht om te gaan met crisissituaties die zich bij PMA in de toekomst kunnen voordoen. Daartoe bevat dit crisisplan een beschrijving van sturingsmiddelen die het Bestuur op korte termijn effectief zou kunnen inzetten indien de dekkingsgraad zich bevindt onder of zeer snel beweegt richting kritische waarden waardoor het realiseren van de doelstellingen van PMA in gevaar komt.

Volledigheidshalve wordt vermeld dat dit een *crisisplan* is, en dat het Bestuur de concreet te nemen maatregelen altijd zal afstemmen op de aard van de crisis en de omstandigheden van dat moment. Het crisisplan is onderdeel van de ABTN en kan periodiek aangepast worden aan gewijzigde omstandigheden. De sturingsmiddelen beschreven in dit crisisplan zijn consistent met het beleid zoals gemodelleerd in de haalbaarheidstoets en de ALM-studies.

1. Definitie van het begrip “crisis” bij PMA

Naar de mening van het Bestuur is er sprake van een crisis in een situatie waarin de dekkingsgraad van het fonds zich bevindt of zeer snel beweegt richting kritische waarden waardoor geen herstel meer mogelijk is binnen de gestelde termijnen zonder pensioenaanspraken en -rechten te korten.

Indien PMA een reservetekort heeft wordt een herstelplan opgesteld met een wettelijke looptijd van 10 jaar.

In het nieuwe Financieel Toetsingskader (nFTK (2015) worden 2 situaties onderscheiden waarin pensioenaanspraken en –rechten gekort dienen te worden:

a) indien op het moment van vaststelling of actualisering van het herstelplan sprake is van een actuele dekkingsgraad zodanig dat de beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds naar verwachting niet binnen de looptijd van het herstelplan herstelt tot het niveau van de vereiste dekkingsgraad, dient gedurende datzelfde boekjaar een korting op de pensioenaanspraken en –rechten te worden doorgevoerd (de benodigde korting mag over maximaal de looptijd van het herstelplan worden gespreid, waarbij alleen de eerste korting onvoorwaardelijk is).

In het vervolg van het crisisplan wordt gerefereerd aan de kritieke dekkingsgraad als zijnde de actuele dekkingsgraad waarbij de beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds naar verwachting nog net binnen de looptijd van het herstelplan herstelt tot het niveau van de vereiste dekkingsgraad.

b) indien sprake is van een beleidsdekkingsgraad die gedurende zes opeenvolgende meetmomenten onder het niveau van de minimaal vereiste dekkingsgraad blijft (en de actuele dekkingsgraad van het fonds is op het 6^e meetmoment eveneens lager dan de minimaal vereiste dekkingsgraad), dient op het zesde meetmoment een onvoorwaardelijke korting op de pensioenaanspraken en –rechten te worden doorgevoerd (de benodigde korting wordt over maximaal de looptijd van het herstelplan gespreid, de gespreide kortingen zijn echter wel allen onvoorwaardelijk).

¹ Het crisisplan is wettelijk vereist op grond van art 145 in de Pensioenwet

In het vervolg van het crisisplan wordt gerefereerd aan het kritieke pad als zijnde het benodigde verloop van de actuele dekkingsgraad, indien lager dan de (minimaal) vereiste dekkingsgraad, waarbij het “nog net” mogelijk is om binnen de gestelde termijn te herstellen zonder pensioenaanspraken en rechten te korten.

In paragraaf 3 wordt nader ingegaan op zowel de kritieke dekkingsgraad als het kritieke pad.

2. Welke risico's kunnen ertoe leiden dat het fonds in een crisissituatie komt

De actuele dekkingsgraad van PMA kan sterk fluctueren bij een hoge volatiliteit van de financiële markten. Dit is ingegeven door de volgende factoren:

- Zakelijke waarden maken een relatief groot deel uit van de totale beleggingsportefeuille van PMA. Het zakelijke waarden risico wordt in beginsel niet afgedekt, omdat dit tevens een bron is voor extra rendement wat een belangrijke onderdeel is van de toeslagambitie.
- PMA is een relatief jong fonds (duratie van de verplichtingen² > 20) . De rentegevoeligheid van de gemiddeld langlopende pensioenverplichtingen is dus relatief hoog, en aanzienlijk hoger dan de rentegevoeligheid van de gemiddeld korter lopende vastrentende beleggingen. Dit “rentemismatchrisico” wordt gedeeltelijk afgedekt, waarbij de mate van afdekking groter wordt naarmate de rente hoger is.(dynamische renteafdekkingsbeleid).

Beide factoren vloeien voort uit de doelstellingen van PMA zoals opgenomen in de ABTN en de periodieke ALM studies, resulterend in het jaarlijks vast te stellen beleggingsbeleid van PMA (zie ook de “Verklaring inzake de Beleggingsbeginselen”).

Deze fluctuaties in de actuele dekkingsgraad werken vertraagd door in de beleidsdekkingsgraad, aangezien daar wordt uitgegaan van het gemiddelde van de actuele dekkingsgraad over de afgelopen 12 maanden. De actuele dekkingsgraad van PMA wordt wekelijks gemeten³, of zo vaak als daar aanleiding voor is. De uitkomsten van deze metingen worden vervolgens gecommuniceerd aan het Bestuur, de beleggingscommissie van PMA (BC) en het verantwoordingsorgaan van PMA (VO).

Daling vermogen of stijging verplichtingen > 5%-punten

Zoals hierboven aangegeven kan de actuele dekkingsgraad door de rentegevoeligheid van de verplichtingen en de samenstelling van de beleggingen behoorlijke schommelingen laten zien. Indien de omvang van het vermogen van PMA in enige week per saldo met meer dan 5%-punten daalt, en/of de marktwaarde van de verplichtingen in enige week per saldo met meer dan 5%-punten stijgt, mag worden gesteld dat van een ‘uitzonderlijke situatie’ sprake is, ongeacht vanaf welk vertrekpunt genoemde mutatie zich voordoet.

² WTW gebruikte een duratie van 10 bij een oud fonds, 15 voor het gemiddelde fonds en 20 voor een jong fonds. Duratie is ook afhankelijk van rentestand en is niet statisch. Deze verdeling is derhalve vaststaand en een grove indicatie.

³ Alleen indien de aanwezige dekkingsgraad van PMA ruimschoots hoger is dan 100% vermeerderd met het vereist eigen vermogen en de situatie op de financiële markten stabiel is kan volstaan worden met een meting van de aanwezige dekkingsgraad per de maandultimo.

Indien een dergelijke situatie zich voordoet, informeert de uitvoeringsorganisatie van PMA (Uitvoeringsorganisatie) terstond de BC en het Bestuur van PMA over de daling van het vermogen en/of de stijging van de marktwaarde van de verplichtingen en de oorzaken daarvan. De Uitvoeringsorganisatie voorziet deze informatie van een advies of het raadzaam is om de BC in een extra vergadering bijeen te roepen. De BC kan ook zelf het initiatief daartoe nemen. De BC kan vervolgens maatregelen nemen binnen het van het Bestuur ontvangen mandaat als daartoe aanleiding bestaat. Indien er verdergaande maatregelen getroffen moeten worden, die buiten het mandaat van de BC vallen, dan zal de BC het Bestuur vragen om deze maatregelen te nemen.

Indien daartoe aanleiding is kan de BC of het Bestuur altijd besluiten om bovenstaande procedure te volgen.

Het is niet haalbaar om in dit crisisplan concrete maatregelen te noemen die de BC en/of het bestuur zal nemen (waarbij het afzien van additionele maatregelen ook een keuze kan zijn) indien sprake is van bovengenoemde situatie. Of het gewenst is maatregelen te nemen en zo ja, welke, hangt namelijk sterk af van de oorzaak van de daling van de dekkingsgraad (door daling van het vermogen en/of stijging van de marktwaarde van de verplichtingen), de verwachtingen met betrekking tot een eventuele verscherping van deze oorzaken dan wel een herstel van de situatie, de verwachtingen met betrekking tot de termijn waarop dit zou kunnen plaatsvinden, de startdekkingsgraad vanaf welke de daling zich voordoet en eventuele andere feiten en omstandigheden die niet vooraf kunnen worden voorzien.

3. Bij welke beleidsdekkingsgraad kan het fonds zonder korten niet meer herstellen?

Kritieke dekkingsgraad uitgaande van wettelijke hersteltermijn

Het vereist eigen vermogen (VEV) van het pensioenfonds bedraagt per 31 december 2017 op basis van de vereisten van het nFTK 25,7% van de totale verplichtingen, zodat de vereiste dekkingsgraad gelijk is aan 125,7%⁴. Als gevolg van het dynamische renteafdekkingsbeleid van het fonds is in het herstelplan per einde 2017 vanaf het jaar 2021 rekening gehouden met een vereiste dekkingsgraad van 125,2%⁵ als gevolg van de toename van de 20-jaars swaprente gedurende de looptijd van het herstelplan. De kritieke dekkingsgraad is de actuele dekkingsgraad waarbij het pensioenfonds naar verwachting nog net binnen de looptijd van het herstelplan herstelt tot het niveau van de vereiste dekkingsgraad. De kritieke dekkingsgraad is berekend conform de systematiek van het herstelplan. Dit houdt in dat deze wordt berekend op basis van de verwachte pensioenpremie, aangroei van rechten, uitkeringen, beleggingsopbrengsten en renteveranderingen.

Als gedurende het herstelplan de toeslagverlening op nihil wordt verondersteld en er wordt uitgegaan van de maximaal toegestane rendementen (conform het herstelplan), ligt de kritieke dekkingsgraad op 87,3% per 1 januari 2018. Ter illustratie: indien de actuele dekkingsgraad van het fonds per 1 januari 2018 gelijk zou zijn aan 85% dient een korting te worden aangekondigd van grofweg 0,3%⁶ per 1 januari 2018 (deze korting wordt conform beleid maximaal gespreid over de looptijd van het herstelplan, op dit moment 10 jaar, waarbij alleen

⁴ De VEV op basis van strategische portefeuille en met iteratie richting evenwicht

⁵ Bepaald door KasBank rekening houdend met een renteafdekking van 27,5%

⁶ Dit betreft een grove inschatting van de door te voeren korting. De daadwerkelijke korting dient te worden bepaald op basis van herstelsystematiek en de daadwerkelijke situatie in dat geval

de korting in het eerste jaar onvoorwaardelijk is - de genoemde korting betreft alleen de korting in het eerste jaar).

Kritieke pad uitgaande van 6 meetmomenten met dekkingsgraad onder MVEV

Het minimaal vereist eigen vermogen (MVEV) van het fonds bedraagt per 31 december 2017 4,6%, zodat de minimaal vereiste nominale dekkingsgraad gelijk is aan 104,6%. Indien het pensioenfonds op 6 opeenvolgende meetmomenten een beleidsdekkingsgraad onder de minimaal vereiste dekkingsgraad heeft, dan dient er onvoorwaardelijk gekort te worden tot de actuele dekkingsgraad het niveau van deze minimaal vereiste dekkingsgraad bereikt is. Het kritieke pad is de benodigde ontwikkeling van de actuele dekkingsgraad waarbij het “nog net” mogelijk is om binnen de gestelde termijn te herstellen tot de MVEV zonder pensioenaanspraken en rechten te korten. Het kritieke pad dient jaarlijks berekend te worden ingeval van een dekkingstekort. Het kritieke pad is in sterke mate afhankelijk van de marktrente, de verwachte rendementscurve en het aantal meetmomenten dat sprake is van een beleidsdekkingsgraad lager dan de minimaal vereiste dekkingsgraad. Ter illustratie is in navolgende tabel het kritieke pad weergegeven voor een aantal scenario's. Daarbij is een vaste marktrente en een vast verwacht rendement gehanteerd. De vorm van de feitelijke rentetermijnstructuur op enig moment kan er toe leiden dat het werkelijke kritieke pad op dat moment afwijkt van hetgeen is opgenomen in onderstaande tabel.

De tabel is gebaseerd op de deelnemersbestanden die zijn gehanteerd bij het opstellen van het herstelplan per 1 januari 2018. Op 31 december 2017 was de beleidsdekkingsgraad van het fonds voor het 3^e meetmoment lager dan de minimaal vereiste dekkingsgraad.

Kritieke pad van actuele dekkingsgraad, bij aantal meetmomenten dat beleidsdekkingsgraad reeds lager is dan de minimaal vereiste dekkingsgraad							
Markt-rente	Verwacht rendement	1^e meet-moment	2^e meet-moment	3^e meet-moment	4^e meet-moment	5^e meet-moment	6^e meet-moment
1,00%	3,00%	100,2%	100,9%	101,6%	102,6%	103,6%	104,6%
1,00%	4,00%	95,3%	97,0%	98,7%	100,6%	102,6%	104,6%
2,00%	4,00%	95,1%	96,8%	98,5%	100,5%	102,6%	104,6%
2,00%	5,00%	90,4%	93,0%	95,6%	98,6%	101,6%	104,6%
3,00%	5,00%	89,7%	92,5%	95,2%	98,3%	101,5%	104,6%
3,00%	6,00%	85,3%	88,8%	92,4%	96,4%	100,5%	104,6%

Toelichting bij de tabel:

De actuele dekkingsgraad ad 100,5% op het 4^e meetmoment bij een marktrente van 2,00% en verwacht rendement van 4,00% houdt het volgende in:

Indien sprake is van een marktrente van 2%, een verwacht rendement van 4% en de beleidsdekkingsgraad van het fonds is op het 4^e achtereenvolgende meetmoment lager dan de minimaal vereiste dekkingsgraad ad 104,6% en de actuele dekkingsgraad van het fonds is op dat moment tevens lager dan 100,5%, dan is de verwachting dat zowel de beleidsdekkingsgraad als de actuele dekkingsgraad van het fonds op het 6^e meetmoment nog steeds lager zijn dan de minimaal vereiste dekkingsgraad en dat op dat moment een korting dient te worden doorgevoerd. Deze korting is onvoorwaardelijk, maar wordt conform het kortingsbeleid gespreid over 10 jaar.

Navolgend volgt een tabel waarin voor verschillende actuele dekkingsgraden op het 6^e achtereenvolgende meetmoment (waarop de beleidsdekkingsgraad lager is dan de minimaal vereiste dekkingsgraad en de actuele dekkingsgraad van het fonds is op het 6^e meetmoment eveneens lager dan de minimaal vereiste dekkingsgraad) is weergegeven welk kortingspercentage noodzakelijk is. Het kortingspercentage wordt gebaseerd op de actuele dekkingsgraad op het 6^e achtereenvolgende meetmoment.

Actuele dekkingsgraad op het 6^e meetmoment	Kortingspercentage
104,6%	n.v.t.
100,0%	4,4%
97,5%	6,8%
95,0%	9,2%
92,5%	11,6%
90,0%	14,0%

De beleidsdekkingsgraad en de actuele dekkingsgraad van het fonds worden door het Bestuur maandelijks (in een situatie van dekkingstekort wekelijks) gemonitord, zodat een situatie waarbij het fonds zonder korten niet meer kan herstellen tijdig kan worden gesignaleerd.

4. Welke sturingsmiddelen heeft het pensioenfonds ter beschikking, hoe realistisch is de inzet van deze sturingsmiddelen en wat is het verwachte financiële effect

Indien de actuele dekkingsgraad van PMA zich onder de kritieke dekkingsgraad of het kritieke pad zou bevinden, worden de volgende sturingsmiddelen onderscheiden:

- a) Verhogen van de pensioenpremies;
- b) Niet verlenen van toeslagen;
- c) Verlagen van de pensioenaanspraken en –rechten;
- d) Versoberen van de pensioenregelingen.

4a. Verhogen van de pensioenpremies

Uitgangspunten voor het premiebeleid van PMA zijn een zo stabiel mogelijke feitelijke premie (thans 26,4% van de pensioengrondslag) gebaseerd op het verwacht rendement van de beleggingen en de toeslagtoezegging waarbij een zo laag mogelijke kans op opbouwkorting geldt, evenwichtige belangenafweging in acht nemend. Jaarlijks wordt getoetst of de vastgestelde premie nog steeds aan deze criteria voldoet, waarbij in acht wordt genomen dat het wettelijk gezien niet vereist is om een bufferopslag in de gedempte kostendeckende premie op basis van verwacht rendement te hanteren⁷. Het Bestuur acht een veiligheidsbuffer echter wel wenselijk, voor zover hier, ter beoordeling aan het Bestuur, ruimte voor is. De gewenste buffer is maximaal gelijk aan de reservetekortgrens +/- 100%, vermenigvuldigd met de nominale koopsom van de pensioenopbouw en risicodekkingen op basis van de verwachte rendementscurve, tenzij het bestuur na overleg met werkgevers- en werknemersorganisaties anders besluit.

⁷ In het herstelplan wordt de feitelijke premie in enig jaar gelijkgesteld aan de gedempte kostendeckende premie indien deze de feitelijke premie naar verwachting in het betreffende jaar overstijgt (conform uitvoeringsovereenkomst).

Voor een premieverhoging is afstemming met de cao-partijen nodig. Dat brengt met zich mee dat binnen de bestaande verhoudingen dit sturingsmiddel niet effectief (in de zin van termijnen) kan worden ingezet. Een akkoord vragen van cao-partijen vergt in een crisissituatie te veel tijd. Daarnaast is het van belang om te constateren dat de inzet van dit sturingsmiddel beperkt effectief is als het gaat om de mate van herstel. Premieverhoging (al dan niet tijdelijk) heeft een verwaarloosbaar direct effect op de financiële situatie van PMA. Het heeft alleen een lange termijn effect en is in die zin slechts beperkt effectief. Een globale inschatting is dat een premieverhoging van 10% (relatief) gedurende een periode van drie jaar ongeveer een verhoging van de dekkingsgraad van 1,0%-1,5% oplevert⁸.

4b. Niet verlenen van toeslagen

Onder het nFTK dient het verlenen van toeslagen toekomstbestendig plaats te vinden. Wettelijk gezien is (gedeeltelijke) toeslagverlening mogelijk bij een beleidsdekkingsgraad hoger dan 110%.

Kritieke pad uitgaande van 6 meetmomenten met dekkingsgraad onder MVEV

Indien sprake is van een actuele dekkingsgraad lager dan het kritieke pad (zoals opgenomen in de tabel in paragraaf 3) en dus ook lager dan de minimaal vereiste dekkingsgraad ad 104,6% is toeslagverlening wettelijk gezien niet mogelijk. In deze situatie is het niet verlenen van toeslagen derhalve geen sturingsmiddel.

Kritieke dekkingsgraad uitgaande van wettelijke hersteltermijn

Het is mogelijk dat de kritieke dekkingsgraad hoger is dan 110%. In het geval de beleidsdekkingsgraad van PMA hoger is dan 110%, maar onder het niveau ligt van de kritieke dekkingsgraad zou bij het strikt volgen van het beleid een gedeeltelijke toeslag kunnen worden verleend. Tegelijkertijd zou dan een korting moeten worden doorgevoerd aangezien de beleidsdekkingsgraad naar verwachting niet binnen de gestelde termijn herstelt tot het niveau van de vereiste dekkingsgraad.

Fictief voorbeeld ter illustratie:

Ondergrens voor toeslagverlening: 110%

Bovengrens voor volledige toeslagverlening: circa 130% a 135%

Kritieke dekkingsgraad: 115%

Beleidsdekkingsgraad: 113%

Actuele dekkingsgraad: 114%

Op basis van het geformuleerde toeslagbeleid kan toeslag worden verleend ad circa 10% van de maatstaf ($10\% = (113\% - 110\%) / (130\% - 110\%)$). Tegelijkertijd dient echter een korting te worden doorgevoerd omdat de actuele dekkingsgraad lager is dan de kritieke dekkingsgraad.

Het niet verlenen van toeslagen aan deelnemers (en daarmee niet of minder hoeven korten van pensioenaanspraken en -rechten) is in deze situatie een realistisch sturingsmiddel.

4c. Verlagen van de pensioenaanspraken en -rechten

⁸ Uitgaande van een actuele dekkingsgraad die rond het kritieke pad ligt

In paragraaf 1 van dit crisisplan is beschreven in welke situatie de pensioenaanspraken en – rechten wettelijk gezien dienen te worden gekort. Dit sturingsmiddel is realistisch, maar het betreft wel het laatste redmiddel.

4d. Versoberen van de pensioenregelingen

Versobering van de pensioenregelingen is in de situatie van PMA geen autonoom sturingsmiddel van het Bestuur. PMA kan hooguit “de opdracht teruggeven aan cao-partijen” door aan te geven dat zij de huidige pensioenregelingen niet meer kan uitvoeren tegen de eerder overeengekomen financiële voorwaarden. Het is vervolgens aan cao-partijen om te besluiten of de inhoud van de pensioenregelingen versoerd moet worden. Daarbij moet door cao-partijen bedacht worden dat een versoering van de inhoud van de pensioenregeling in een dergelijke situatie geen of nauwelijks een premieverlaging met zich mee zal brengen. Als gevolg van een versoering van de inhoud van de pensioenregelingen nemen de verplichtingen weliswaar af, maar is er nog steeds (tijdelijk) een relatief hoger premieniveau nodig om te herstellen.

Inzet van de sturingsmiddelen

Premieverhoging (sturingsmiddel a) en de versoering (d) van de pensioenregelingen zijn sturingsmiddelen waarover het Bestuur niet autonoom kan beschikken. Eén van de belangrijkste gevolgen hiervan is dat deze sturingsmiddelen niet op korte termijn ingezet kunnen worden en derhalve in de onderhavige acute crisissituatie niet effectief zijn. In overleg met cao-partijen wordt bepaald in hoeverre het gewenst is dat cao-partijen bevoegdheden delegeren aan het Bestuur waardoor de mate van effectiviteit van deze sturingsmiddelen vergroot kan worden.

Het verlagen van pensioenaanspraken en –rechten (c) wordt door het Bestuur gezien als het ultimatum remedium. De mate waarin er gekort zou moeten gaan worden dient minimaal te zijn (dat wil zeggen dat er niet meer gekort zou moeten worden dan nodig is om weer op de kritieke dekkingsgraad of het kritieke pad terug te komen) en dat kortingen in beginsel zoveel mogelijk worden uitgespreid waardoor er optimaal geprofiteerd kan worden van een mogelijk positieve uitwerking van de onvoorspelbaarheid van de markt- en rente-ontwikkelingen c.q. de financiële situatie van PMA.

5. Evenwichtige belangenafweging

Waar de fondsdocumenten en de Pensioenwet beslissingsruimte bieden, neemt het Bestuur evenwichtige belangenafweging uiteraard in acht.

Indien het Bestuur gebruik moet maken van korten, worden de belangen van de diverse groepen belanghebbenden evenredig en evenwichtig behartigd. Ter illustratie: De afweging of de pensioenaanspraken en –rechten van alle groepen belanghebbenden evenveel gekort gaan worden en in welke mate, is mede afhankelijk van de inzet van andere sturingsmiddelen. Zo wordt rekening gehouden met recente premieverhogingen waardoor werkgevers en deelnemers al geraakt zijn. Maar ook met niet of lagere verleende toeslagen waardoor (in het geval van PMA) zowel deelnemers, gewezen deelnemers als pensioengerechtigden al zijn geraakt. In beginsel is het uitgangspunt van het Bestuur dat de pensioenrechten en – aanspraken van de diverse groepen belanghebbenden evenredig worden gekort.

6. Besluitvorming

Besluitvorming in en over crisissituaties vindt plaats conform het reguliere besluitvormingsproces van PMA. Op deze wijze komt de evenwichtige belangenbehartiging het beste tot zijn recht. Indien van toepassing zet het Bestuur zich optimaal in om een snelle besluitvorming te kunnen realiseren.

7. Communicatie met belanghebbenden

De exacte invulling van de communicatie tijdens een crisissituatie hangt af van de specifieke omstandigheden van dat moment. Daarbij wordt er vanzelfsprekend rekening gehouden met de wettelijke voorschriften die hierbij van toepassing zijn. Onderstaand is kort aangegeven wat de centrale boodschap zal zijn en welke communicatiemiddelen kunnen worden ingezet.

Crisissituatie	Centrale boodschap	Communicatiemiddelen
Actuele dekkinggraad onder de kritieke dekkinggraad of onder kritieke pad	Benoemen aanvullende maatregelen	Website Apotheek & Pensioen Brief aan belanghebbenden Informatiebijeenkomst voor belanghebbenden

8. Evaluatie en wijziging van het crisisplan

De inhoud van dit crisisplan wordt jaarlijks geëvalueerd als onderdeel van de evaluatie van de ABTN. Indien en voor zover ontwikkelingen daartoe aanleiding geven, wordt de inhoud van het crisisplan tussentijds aangepast. Aanpassing van het crisisplan kan alleen plaatsvinden door middel van een Bestuursbesluit zoals bedoeld in artikel 7 van de statuten van PMA.

Den Haag, februari 2018